

Asia: VN/34874/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seuranta koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

-

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevista muutosehdotuksista (26-28 §)

Jyväskylän Nuorisovaltuuston lausunto kuntalain (410/2015) muuttamisesta

Jyväskylän Nuorisovaltuusto kiittää mahdollisuudesta lausua kuntalain (410/2015) muuttamisesta.

Jyväskylän Nuorisovaltuusto näkee kuntalain muutosehdotuksen lähtevän aidosta halusta edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia. Nykyinen lakimuutosehdotuksen sisältö ei kuitenkaan aja nuorten ja nuorisovaltuustojen etua.

Nyky muodossaan ehdotus kehottaa kuntia soveltamaan kuntalain 23 § säädettyä kunta-laisaloitetta. Nuorisovaltuustot voivat siis 23 § nojalla tehdä kuntalaisaloitteita.

Vaikka kaikki kuntalaisaloitteet tulee käsitellä, ne eivät ole yhtä tehokas ja osallistava tapa vaikuttaa, kuin suora aloiteoikeus. Siksi moni nuorisovaltuustoista on tavoitellut suoraa aloiteoikeutta ja yli puolet valtuustoista ovat saaneet sen.

Kunnissa, joissa suoraa aloiteoikeutta ei ole, nuorisovaltuustot turvautuvat kunnanvaltuutettuihin aloitteiden tekemisessä. Vuoden 2022 nuorisovaltuustonselvityksen vastaajista vain 7 % käytti kuntalaisaloitetta, mikä osoittaa nuorisovaltuustojen suosivan suoraa aloiteoikeutta tai kunnanvaltuutettujen kautta tehtäviä aloitteita.

Kunnanvaltuutettujen kautta tehdyt aloitteet ovat osaltaan ongelmallisia, koska niiden puoluepoliittinen neutraalius on epäselkeä.

Nykyinen muutosehdotus vaikeuttaisi suoran aloiteoikeuden saavuttamista kunnissa, joissa sitä ei vielä nuorisovaltuustolla ole. Pahimmillaan muutosehdotus uhkasi suoran aloite-oikeuden saavuttaneiden kuntien aloitteentekoa, sillä kunnat saattavat lain nojalla katsoa suoran aloiteoikeuden olevan nuorisovaltuustojen vaikuttamiskeinojen ulkopuolella.

Jyväskylän Nuorisovaltuusto tahtoi kuntalakiin kirjattavaksi suoran aloiteoikeuden jokaisen nuorisovaltuuston ensisijaiseksi aloitteentekokanavaksi, jotta nuorisovaltuustojen puoluepoliittinen neutraalius ja jokaisen nuoren tasa-arvoiset vaikuttamismahdollisuudet asuinpaikasta riippumatta saataisiin turvattua.

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

-

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

-

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

-

Muut huomionne esitysluonnoksesta

-

Mieskonen Malanja

Jyväskylän kaupungin nuorisopalvelut - Jyväskylän nuorisovaltuusto